

Diyalektolog – A ız Ara tırmaları Dergisi

Journal of Dialect Studies

a o o c

KI WINTER 2014 • SAYI ISSUE 9

Diyalektolog – A ız Ara tırmaları Dergisi

Journal of Dialect Studies

a o o c

ISSN: 2146 - 4219

Diyalektolog – A ız Ara tırmaları Dergisi, ba ta Türkiye Türkçesi a ızları olmak üzere diyalektoloji alanında çalı maların yayınlandı ı uluslararası standartlarda, hakemli bir dergidir. K ı /Aralık ve Yaz/ Temmuz sayısı olmak üzere yılda iki kez yayımlanır. **Diyalektolog – A ız Ara tırmaları Dergisi**'ne gönderilen yazılar, önce yayın kurulunca dergi yazım ilkelerine uygunluk açısından incelenir ve uygun bulunanlar, de erlendirilmek üzere o alandaki çalı maları ile tanınmı en az iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar be yıl süre ile saklanır. Yayınlanan yazıların dil, bilim ve hukuki açıdan bütün sorumlulu u yazarlarına, yayın hakları **Diyalektolog – A ız Ara tırmaları Dergisi**'ne aittir. Yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir ekilde basılamaz ve o altılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

DERG N N TARANDI I NDEKSLER

Akademik Dizin (Akademik Türk Dergileri) ndeksi

ASOS Index

EBSCO Full Text Magazine Index

OKUYUCU MEKTUPLARI / LETTERS

Lütfen yayımlanan yazılar hakkındaki görü , yorum ve önerilerinizi Editöre gönderiniz.

Readers are highly encouraged to Express their views, comments or suggestions on published articles, to the editor.

Doç. Dr. Mehmet Dursun ERDEM

mdursunerdem@gmail.com

Dr. Özgür AY

drozguray@gmail.com

Diyalektolog – A ız Ara tırmaları Dergisi

Journal of Dialect Studies

a o o c

KI WINTER 2014 • SAYI NUMBER 9

Sahibi / Owner

Mehmet Dursun ERDEM

Editör / Editor

Mehmet Dursun ERDEM

Editör Yardımcısı / Associate Editors

Özgür AY

Genel Koordinatörü / General Coordinator

Sibel ÜST

Yayın Kurulu / Editorial Board

Gürer GÜLSEVİN - Ahmet GÜNŞEN
Ahat ÜSTÜNER - Mehmet Dursun ERDEM
Özgür AY - Sibel ÜST - Abdullah KÖK
Ercan ALKAYA

Dan ı ma Kurulu / Consulting Board

Leylâ KARAHAN - Gürer GÜLSEVİN
Ahmet BURAN - Bernt BRENDAMOEN
Nurettin DEMİR - Mehmet AYDIN
Erdoğan BOZ - Ali AKAR

Dı Temsilciler Koordinatörü / General Coordinator of

Foreign Editors

Gürer GÜLSEVİN

Dı Temsilciler / Representative of Foreign Country

Almanya: Marcel ERDAL

Arnavutluk: Xhemile ABDİU

Azerbaycan: Habibe ALİYEVA

Başkurdistan: Almas Şayhulov

Çin: Abdülhakim MEHMET

Gürcistan: Elizabet BJALAVA

Hollanda: Mehmet TÜTÜNCÜ

İngiltere: Erol SAKALLI

Japonya: Takashi OSOWA

Kazakistan: Ergali ESBOSİNOV

Kırgızistan: Ulanbek ALİMOV

KKTC: Vügar SULTANZADE

Moğolistan: Rinchinhorol MUNKHTULGA

Norwaç-İsveç: Bernt BRENDAMOEN

Özbekistan: Cabbar İŞANKUL

Tataristan: Farid HAKİMCANOV

Ukrayna: Niyar KURTBİLALOVA

USA: Robert DANKOFF

Tasarım – Baskı / Design – Printed by

Özgür AY

İletim / Communication

Özgür AY | Uşak Üniversitesi | Fen Edebiyat Fakültesi | Çağdaş
Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü | Bir Eylül Kampüsü 64200
UŞAK

Tel: 90.276.2212134 | Belgeç (Faks) : 90.276.2212135

E-posta: drozguray@gmail.com

Basım Yeri: ZM R

Basım Tarihi: Aralık 2014

ISSN: 2146-4219

Hakemler / Referees and Advisory Board

Prof. Dr. Ahat ÜSTÜNER – Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet AKCATA – U ak Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet BURAN - Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet GÜN EN - Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Ali AKAR - Mu la Üniversitesi
Prof. Dr. Alimcan NAYET - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Ay e LKER - Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Bernt BRENDAMOEN - Oslo Üniversitesi
Prof. Dr. Bilal YÜCEL- Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDA - Kırıkkale Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ - Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin PEKACAR - Nev ehir Üniversitesi
Prof. Dr. Erdoğan BOZ - Eski ehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Funda TOPRAK – Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. H. brahim DEL CE - Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. H. brahim USTA - Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hacı Ömer KARPUZ - Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice AH N - Uluda Üniversitesi
Prof. Dr. Kerime ÜSTÜNOVA - Uluda Üniversitesi
Prof. Dr. Leylâ KARAHAN - Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet AYDIN - Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM – Nev ehir Ü.
Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ - Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Mukim SA IR - Erzincan Üniversitesi
Prof. Dr. Musa Ç FÇ - U ak Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ARGUN AH - Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÖNER - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa U URLU - Mu la Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Volkan CO KUN - Mu la Üniversitesi
Prof. Dr. Nurettin DEM R - Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Osman YILDIZ - Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Recep TOPARLI - Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Saadetin ÖZÇEL K - Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. erif Ali BOZKAPLAN - Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. ükrü Haluk AKALIN - Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Zeki KAYMAZ - Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Caner KER MO LU - Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Celal DEM R - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Ercan ALKAYA - Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Erkin EMET - Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Faruk YILDIRIM - Çukurova Üniversitesi
Doç. Dr. Feridun TEK N - Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Figen GÜNER D LEK - Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hatice R N USER - Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Jale ÖZTÜRK - Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa SARI - Mevlana Üniversitesi
Doç. Dr. Nadir LHAN – Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Nergis B RAY - Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Osman MERT - Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Talip YILDIRIM – U ak Üniversitesi
Doç. Dr. Turgut TOK - Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bayram ÇET NKAYA - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cahit BA DA - Mu la Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cüneyt AKIN – Afyon Kocatepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ekrem AYAN - Mu la Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erol SAKALLI – U ak Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Galip GÜNER - Erciyes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülsine UZUN - Mu la Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. H. Kahraman MUTLU - Afyon Kocatepe Ü.
Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZ AH N – U ak Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Önder SEZER - U ak Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özgür AY - U ak Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Selcen Ç FÇ - U ak Üniversitesi
Dr. Selma GÜLSEVİN – Ege Üniversitesi

ED TÖRDEN...

De erli Okuyucular,

Diyalektolog – A ız Ara tırmaları Dergisi'nin dokuzuncu sayısıyla kar ınıza çıkmanın ve her sayısıyla a ız ara tırmaları literatürüne katkı sa lamanın büyük mutlulu unu ya ıyoruz.

Diyalektolog – A ız Ara tırmaları Dergisi'nin bu sayısında editör kontrolü ve hakem sürecini tamamlamı birbirinden de erli 7 yazı bulunmaktadır. Bu sayımızın ba yazısı, diyalektoloji alanına pek çok çalı ması ile önemli katkıları olan sayın Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN'a aittir.

Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN, “*Kayseri'deki Uygur Türkleri Diasporası*” adını verdi i makalesinde, 20. yüzyılın ba larında ya adıkları baskı ve katliamlar sebebiyle birbiri ardına pek çok göç hareketi ya ayan, yurtlarını terk ederek dünyanın de i ik ülkelerine yerle mek zorunda kalan ve bugün de Uygur Türk kimli ini ve Do u Türkistan ba lantısını korumaya çalı an Do u Türkistan Türklerinin son yüz yıl içinde pek çok ülke ve bölgede oldu u gibi Kayseri'de de olu turdukları Do u Türkistan diasporasını ve bu diasporanın dünya ölçe inde yürüttü ü i mücadeleleri incelemektedir. Hocamıza dergimize olan teveccühlerinden dolayı te ekkür ederiz.

Bu sayımızda ayrıca, a ız incelemelerinde ayınlı ve hemzeli alıntı kelimelerin tahlilinde görülen bir yöntem hatası üzerinde duracak; günümüz edebi Kırım Tatar Türkçesi ba lamında Sudak a ızlarını inceleyebilecek, Giresun ve yöresi a ızlarından tespit edilen ve derleme sözlü ünde bulunmayan sözcükler arasında dola bilecek ve Mersin ili a ızlarındaki {-I } ve {-dlk + sIrA} biçimbirimlerinin kullanımını inceleyebileceksiniz.

Bu sayı dolayısıyla, bize çalı malarını gönderen yazarlarımıza ve makaleleri dikkatli bir ekilde inceleyen hakemlerimize bir kez daha emeklerinden dolayı te ekkür ederim.

Dergimizin onuncu sayısı A ustos ayında yayımlanacaktır. Her zaman oldu u gibi bu sayımıza da bütün diyalektologların katkısını bekliyoruz.

Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM

Nev ehir, Aralık 2014

Ç NDEK LER / CONTENTS

	<u>Sayfa / Page</u>
Editörden... / Editor's Note	i
çindekiler / Contents	iii
Nevzat ÖZKAN - Kayseri'deki Uygur Türkleri Diasporası / The Diaspora of The Uighur Turks in Kayseri	1-12
Serpil ERSÖZ - A ız ncelemelerinde Aynılı ve Hemzeli Alıntı Kelimelerin Tahlilinde Görülen Bir Yöntem Hatası Üzerine / On a Methodological Error in Analysis of The Borrowing Words with Ayn and Hamzah From Arabic and Persian in Publications Of Dialect Researches	13-17
Niyal QURTB LAL - Günümüz Edebi Kırım Tatar Türkçesi Ba lamında Sudak A ızları / Sudak Dialects on The Basis of Contemporary Literary Crimean Tatar Turkic	19-31
Feridun TEKN - Samet CANTÜRK - Giresun ve Yöresi A ızlarından Derleme Sözlü ü'ne Katkılar / Additions to The Turkish Dialects Dictionary from Giresun Dialect	33-46
Gülseren TOR - Mersin li A ızlarında {-I} ve {-dIk + sIrA} Biçimbirimlerinin Kullanımı ve Bu Birimlerin Dü ündürdükleri / The Use of The Morphemes {-I} and { dIk+sIrA} in The Accents of The Mersin Country and How We Perceive Them	47-61
Sema KARAKAYA - Feridun TEKN, Özbek Bilmeceleri, Elik Yayınları, U ak 2008, 166 s. ISBN 978-9944-0209-3-0	63-64
Yi it SEY S - brahim TOSUN, Ardahan li A ızlarının Ses ve ekil Özellikleri (nceleme-Metinler), Elik Yayınları, zmir 2014, s. 390, ISBN: 978-605-84819-0-9	65-67
Yayın İkeleri / Writing Policies	69-77